

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMA nr. 17/ 2016

privind stabilirea activităților, serviciilor și operațiunilor care se încadrează în categoria funcțiilor critice, criteriile pentru stabilirea liniilor de activitate de bază și a serviciilor asociate, precum și serviciile critice pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară poate să le ceară unui asigurător supus rezoluției

Având în vedere dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. b) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 6 alin. (2) și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 160 lit. h) și k) din Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 9 martie 2016,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Definiții și domeniu de aplicare

Art.1. - (1) Prezenta normă reglementează:

a) criteriile privind stabilirea activităților, serviciilor sau operațiunilor care se încadrează în categoria funcțiilor critice, precum și criteriile pentru stabilirea liniilor de activitate care se încadrează în categoria liniilor de activitate de bază și a serviciilor asociate;

b) serviciile critice sau facilitățile pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară poate să le ceară unui asigurător supus rezoluției pentru a permite unui destinatar să exercite în mod eficient o activitate care i-a fost transferată.

(2) Funcțiile critice sunt identificate de asigurător în contextul planului de redresare, ulterior de direcția care exercită funcția de rezoluție în procesul de planificare a rezoluției și de aplicare a măsurilor necesare recapitalizării asigurătorului în timp util.

(3) Serviciile critice sunt intrinsec legate de funcțiile critice, iar identificarea lor se face cu respectarea pașilor de identificare a funcțiilor critice.

Art. 2. - În înțelesul prezentei norme, termenii și expresiile utilizați/utilizate au semnificația prevăzută în Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și în Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, precum și următoarele semnificații:

a) *activități, servicii sau operațiuni* - servicii și relații cu terții, precum și operațiuni și activități furnizate terților;

- b) *economie reală* – activitățile economice corelate cu activitățile de consum;
- c) *funcție* – set structurat de activități, servicii sau operațiuni care sunt furnizate de asigurătorul supus rezoluției;
- d) *înlocuire a funcției* – capacitatea asigurătorului de a înlocui furnizarea unei anumite funcții la un nivel comparabil, în condiții și la o calitate comparabile cu cele vizate prin standardul stabilit la crearea acesteia și într-un interval de timp rezonabil;
- e) *întrerupere a funcției* – faptul că o funcție nu mai este asigurată la un nivel comparabil, în condiții și la o calitate comparabile cu cele vizate prin standardul stabilit la crearea acesteia;
- f) *servicii asociate* – o activitate sau grup de activități care nu generează un profit direct asigurătorului, dar care sprijină alte activități ale acestuia, contribuind astfel indirect la profitul societății;
- g) *servicii critice* – activități, servicii sau operațiuni desfășurate în cadrul unui asigurător sau externalizate către terți, și care, în cazul în care asigurătorul intră într-o situație de dificultate ar conduce la incapacitatea asigurării continuității funcțiilor critice.

CAPITOLUL II

Criteriile privind stabilirea activităților, serviciilor sau operațiunilor care se încadrează în categoria funcțiilor critice, precum și criteriile pentru stabilirea liniilor de activitate care se încadrează în categoria liniilor de activitate de bază și a serviciilor asociate

Art.3 - (1) Cadrul general al funcțiilor critice are la bază două elemente:

- a) activitățile, serviciile sau operațiunile furnizate de un asigurător către terți care nu sunt afiliați acestuia;
 - b) imposibilitatea furnizării activităților, serviciilor sau operațiunilor care are un impact semnificativ asupra activității terților, dând naștere la contagiune sau la scăderea încrederii participanților la piață, prin cel puțin una din situațiile următoare:
 - (i) lipsa mecanismelor care să asigure continuitatea activităților, serviciilor, operațiunilor asigurătorului;
 - (ii) lipsa furnizării serviciilor necesare terților în desfășurarea activității acestora;
 - (iii) lipsa plății despăgubirilor/indemnizațiilor;
 - (iv) deteriorarea situației financiare a unui asigurător care conduce la vânzarea imediată a unor părți însemnate de active deținute de acesta, sub prețul de achiziție, sau care îngreunează obținerea de lichidități sau împrumuturi înaintea identificării unor surse alternative de creditare;
 - (v) rolul semnificativ al asigurătorului în calitate de terță parte pe piața valorilor mobiliare, inclusiv în cazul operațiunilor repo;
 - (vi) transferul integral sau parțial al riscurilor către o terță parte, în special prin reasigurare, ce reprezintă o funcție economică importantă
- (2) Îndeplinirea cumulativă a dispozițiilor prevăzute la alin.(1) reprezintă funcție critică.

Art. 4. - Clasificarea funcțiilor critice în funcție de importanța activităților, serviciilor, operațiunilor furnizate de un asigurător este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta normă.

Art. 5 - (1) Caracterul critic al funcției poate fi determinat în două etape, astfel:

- a) analiza impactului asupra întreruperii funcției astfel:

(i) impactul asupra terților care se bazează pe funcția respectivă - dacă incapacitatea asigurării funcției are impact negativ direct asupra unui număr redus de contrapărți care nu sunt sistemice din cauza dimensiunii și interconexiunii dintre acestea, atunci funcția nu este considerată critică;

(ii) impactul sistemic și interconexiunea - dacă incapacitatea asigurării funcției are efecte adverse semnificative asupra economiei reale și asupra sistemului asigurărilor, în special în ceea ce privește efectele de contagiune și impactul asupra încrederii în piață;

(iii) efectul de contagiune – dacă incapacitatea asigurării funcției este de natură să perturbe sistemul asigurărilor și, prin urmare să afecteze clienții și încrederea lor în piață, dacă incapacitatea asigurării funcției are un efect de domino asupra numărului de participanți la piața asigurărilor sau dacă piața funcției este crucială pentru alte piețe;

b) evaluarea pieței în raport cu funcția respectivă, în special în ceea ce privește concentrarea și înlocuirea funcției - dacă funcția poate fi ușor înlocuită prin derularea acesteia de către alți participanți din piață, la un nivel comparabil, la o calitate comparabilă, la un cost acceptabil și într-un interval de timp rezonabil, atunci nu este considerată funcție critică.

(2) Criteriile de evaluare specifice impactului asupra terților cuprind următoarele elemente:

a) natura și impactul activității:

(i) tipul funcției;

(ii) impactul la nivel global, național și/sau regional;

(iii) numărul de clienți și contrapărți;

b) relevanța asigurătorului, luând în considerare următoarele:

(i) cota de piață;

(ii) interconexiunea cu alți asigurători;

(iii) complexitatea - pentru evaluarea complexității unui asigurător, sunt aplicați indicatori cuantificabili, cum ar fi cei utilizați în identificarea la nivel global a altor asigurători de importanță sistemică;

(iv) desfășurarea activității în baza dreptului de stabilire sau a libertății de a presta servicii;

c) natura clienților și a părților interesate de funcția respectivă - persoane fizice, juridice, etc.;

d) impactul asupra perturbării funcției, a infrastructurii pieței sau asupra serviciilor oferite clienților, luând în considerare:

(i) efectul asupra lichidității asigurătorului;

(ii) gradul de perturbare a activității asigurătorului, iar pe termen scurt necesarul de lichiditate;

(iii) identificarea contrapartidelor și clienților;

(iv) viteza de reacție a clienților;

(v) relevanța pieței asigurărilor în raport cu alte piețe;

(vi) efectul asupra lichidității, operațiunilor și structurii altor piețe;

(vii) efectul asupra altor contrapartide legate de principalii clienți;

(viii) interconexiunea funcției cu alte servicii.

(3) Criteriile suplimentare specifice evaluării înlocuirii funcției se bazează pe următoarele:

a) evaluarea structurii pieței și a disponibilității de înlocuire a funcției:

(i) evaluarea structurii de concentrare a pieței, respectiv numărul participanților în piață, inclusiv cota de piață, concurența sau participanții unui grup care ar putea să preia funcțiile critice ale asigurătorului supus rezoluției;

(ii) dacă există alte funcții și piețe care oferă, în linii mari, o funcție echivalentă activității asigurătorului supus rezoluției;

- b) dacă participanții au capacitatea să preia toate activitățile sau clienții;
- c) evaluarea disponibilității altor participanți care să preia activitățile și motivele pentru care participanții existenți sau alții noi găsesc activitatea atractivă în timp ce alții nu sunt interesați;
- d) evaluarea cerințelor necesare pentru realizarea funcției și analiza barierelor impuse de piață:
 - (i) evaluarea aranjamentelor organizaționale sau a infrastructurii necesare care oferă funcția respectivă, inclusiv evaluarea riscurilor, în cazul în care funcția necesită o anumită specializare;
 - (ii) expertiza și pregătirea angajaților în vederea dezvoltării funcției respective;
 - (iii) forma barierelor impuse de piață;
 - (iv) importanța, poziția sau reputația asigurătorului;
 - (v) costurile de înlocuire, respectiv identificarea ponderii funcției critice în cadrul activității asigurătorului, raportat la forța de muncă, costurile fixe și variabile, interconexiunile interne și externe, complexitatea activității, dacă asigurătorul desfășoară activități în baza dreptului de stabilire sau a libertății de a presta servicii, cadrul de reglementare a funcției, în special autorizările/notificările/cerințele de reglementare necesare, cum ar fi expunerile mari, precum și alte impedimente legate de intrarea pe piață, de exemplu concentrarea economică;
- e) estimarea intervalului de timp necesar pentru alți concurenți de preluare a activității asigurătorului supus rezoluției în comparație cu intervalul de timp acceptat pentru înlocuire, astfel încât să nu existe perturbări semnificative în realizarea operațiunii;
- f) intervalul de timp solicitat de utilizatori cu privire la trecerea serviciilor către noul furnizor, pașii necesari și costurile de mutare, în special, costul suportat de participanții din piață, în condițiile în care au fost forțați să își schimbe furnizorul de servicii;
- g) intervalul de timp aferent întreruperii furnizării de servicii afectează semnificativ participanții la piață sau funcționarea pieței.

Art. 6. - (1) Liniile de activitate de bază joacă un rol important în procesul de redresare și rezoluție. Planul de redresare trebuie să conțină, printre altele, o descriere detaliată a proceselor de determinare a valorii și vandabilitatea liniilor de activitate de bază, operațiunile și activele asigurătorului.

(2) Planul de rezoluție trebuie să conțină o prezentare a operațiunilor critice ale asigurătorului supus rezoluției și liniile de activitate de bază și dovada că atât funcțiile critice, cât și liniile de activitate de bază pot fi separate din punct de vedere juridic și economic, astfel încât continuitatea să fie asigurată și după intrarea într-o situație de dificultate.

(3) Asigurătorul, în cadrul planului de redresare, stabilește liniile de activitate de bază prin aplicarea unor criterii cantitative și calitative. În acest sens, criteriile cantitative și calitative, care pot fi utilizate pentru determinarea liniilor de activitate de bază, sunt:

- a) Criterii cantitative:
 - (i) ponderea deținută în primele brute câștigate din activitatea de asigurare și reasigurare în cadrul grupului;
 - (ii) ponderea deținută în rezultatul tehnic aferent activității de asigurare și reasigurare;
 - (iii) fondurile proprii de bază care includ excedentul de active față de obligații, evaluate în conformitate cu art. 52 din Legea nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, din care se scade valoarea acțiunilor proprii deținute, precum și datoriile subordonate;
 - (iv) prima brută subscrisă pe fiecare linie de activitate și monedă de subscriere, precum și partea din rezultatul exercițiului înainte de impozitare;

- (v) ponderea deținută de plasamentele financiare în total plasamente;
- (vi) cota de piață deținută de asigurător;
- (vii) ponderea deținută de rezerva de daune aferente activității de asigurare în total plasamente financiare și partea din rezerva de daune aferentă contractelor cedate în reasigurare;
- (viii) eficiența costurilor;
- b) Criterii calitative:
 - (i) impactul strategic/importanța asigurătorului pentru grupul din care face parte;
 - (ii) volumul estimat al primelor brute câștigate din activitatea de asigurare și reasigurare pentru o perioadă de minimum 3 ani consecutivi;
 - (iii) sursele de finanțare/lichiditate;
 - (iv) strategia grupului și cultura organizațională;
 - (v) interesul asiguraților pentru produsele de asigurare oferite de asigurător.

Art. 7. - (1) Cadrul general privind funcțiile sau activitățile externalizate ale asigurătorului, incluse în categoria funcțiilor critice, are la bază următoarele elemente:

- a) activitățile, serviciile sau operațiunile realizate fie de un terț afiliat, fie de un furnizor extern de servicii;
- b) activitățile, serviciile sau operațiunile realizate de unul sau mai mulți terți afiliați;
- c) deteriorarea bruscă a activităților, serviciilor sau operațiunilor care reprezintă un impediment major în exercitarea funcțiilor critice sau care conduce la falimentul asigurătorului.

(2) Îndeplinirea cumulativă a dispozițiilor prevăzute la alin. (1) reprezintă o funcție critică. Caracterul critic al funcțiilor sau activităților externalizate ale asigurătorului pot fi determinate în conformitate cu etapele prevăzute la art. 5 alin.(1).

Art. 8. - În categoria funcțiilor sau activităților externalizate ale asigurătorului sunt incluse următoarele funcții critice:

- a) servicii financiare:
 - (i) servicii de actuariat și managementul riscului;
 - (ii) managementul activelor;
 - (iii) gestionarea daunelor;
- b) servicii operaționale:
 - (i) resurse umane;
 - (ii) tehnologia informației;
 - (iii) administrarea investițiilor imobiliare;
 - (iv) servicii juridice, de audit intern și de conformitate.

CAPITOLUL III

Serviciile critice sau facilitățile pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară poate să le ceară asigurătorului supus rezoluției

Art. 9. - (1) Direcția care exercită funcția de rezoluție evaluează serviciile critice sau facilitățile pentru a permite destinatarului administrarea eficace a activităților care i-au fost transferate.

(2) Analiza unui serviciu critic sau facilitate se poate face pe baza evaluării următoarelor elemente:

a) impactul intrării în dificultate a unui serviciu asupra uneia sau mai multor funcții critice - un serviciu este considerat critic, atunci când intrarea în dificultate conduce la apariția unui impediment serios asupra performanței uneia sau mai multor funcții critice specifice beneficiarului de servicii;

b) înlocuirea serviciului - acest lucru necesită o evaluare a modului în care sunt afectate funcțiile critice și cât de repede poate fi înlocuit serviciul respectiv, inclusiv intenția și capacitatea furnizorului de servicii interne sau externe să ofere servicii comparabile, la o calitate comparabilă și la un cost acceptabil.

Art. 10. – (1) Direcția care exercită funcția de rezoluție poate solicita asiguratorului supus rezoluției să furnizeze informații cu privire la cel puțin următoarele servicii critice sau facilități:

1. resurse umane:

(i) gestionarea informațiilor privind personalul, inclusiv contractele de muncă și remunerarea;

(ii) comunicarea internă și responsabilități;

2. tehnologia informației:

(i) echipamente informatice și de comunicații;

(ii) prelucrarea și stocarea datelor;

(iii) plan de recuperare în caz de dezastru;

(iv) administrarea licențelor de software și de aplicații informatice;

(v) accesul la datele și infrastructura administrate de un furnizor extern;

(vi) mentenanța aplicațiilor informatice, inclusiv fluxul datelor și informațiilor;

(vii) generarea de rapoarte;

(viii) asistență pentru utilizatori;

(ix) alte infrastructuri informatice, stații de lucru, telecomunicații, servere, centre de date și servicii conexe;

3. proceduri interne privind identificarea și procesarea tranzacțiilor, în special acțiuni pentru prevenirea spălării banilor;

4. administrarea bunurilor imobiliare și a spațiilor conexe:

(i) spații de birouri și depozitare;

(ii) spații conexe;

(iii) securitatea și controlul accesului;

(iv) administrarea portofoliului de bunuri imobiliare;

5. servicii juridice și funcția de conformitate:

(i) asistență juridică;

(ii) asistență pentru conformitate;

6. servicii asociate activității de investiții:

(i) coordonarea, administrarea și gestionarea investițiilor;

(ii) coordonarea, administrarea și gestionarea planului de finanțare, inclusiv activele constituite și utilizate drept garanție;

(iii) raportarea periodică a indicatorilor de lichiditate/fonduri proprii de bază/SCR/MCR/rezerve tehnice;

7. managementul activelor și obligațiilor:

(i) plata despăgubirilor/indemnizațiilor;

(ii) recuperarea despăgubirilor de la reasigurător;

8. evaluarea și gestionarea riscurilor:

(i) administrarea riscurilor în mod agregat, la nivelul liniilor de activitate sau pe tipuri de risc;

(ii) rapoarte privind evaluarea și gestionarea riscurilor;

9. rapoarte ale serviciilor de actuariat externalizate.

(2) Serviciile critice sau facilitățile menționate la alin(1) sunt furnizate în conformitate cu termenii contractuali deja agreeți, inclusiv din punctul de vedere al valabilității contractului, în situația în care respectivele servicii și facilități au fost furnizate asigurătorului supus rezoluției potrivit unui contract încheiat în perioada imediat anterioară aplicării acțiunii de rezoluție.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 11. – Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,

Mișu Negrițoiu

București,

Nr. 17/14.03.2016

Clasificarea funcțiilor critice în funcție de importanța activităților, serviciilor sau operațiunilor furnizate de un asigurator

I. Asigurări necesare terților, la nivel de produs de asigurare

- a. Asigurarea prejudiciilor produse terților;
- b. Asigurarea mijloacelor de transport aeriene;
- c. Asigurarea mijloacelor de transport maritime;
- d. Asigurarea de credite personale;
- e. Asigurarea de sănătate;
- f. Asigurarea de credite de export și garanții;
- g. Asigurarea mijloacelor de transport auto;
- h. Asigurarea privind indemnizația creditelor ipotecare;
- i. Asigurarea privind acoperirea clădirilor, inclusiv riscurile de catastrofă;
- j. Asigurarea de călătorii.

II. Despăgubiri/ indemnizații

- a. Anuități (variabile sau fixe);
- b. Aranjament financiar care prevede plăți periodice;
- c. Pensii pentru limită de vârstă;
- d. Compensarea lucrătorilor;
- e. Asigurarea de îngrijire pe termen lung;
- f. Asigurarea de viață cu componentă investițională;
- g. Asigurarea de viață la termen;
- h. Asigurarea obligatorie de sănătate;
- i. Asigurarea de răspundere;
- j. Asigurarea de protecție.

Factorii luați în considerare la evaluarea plăților aferente unei clase specifice de asigurare sunt critici, dacă:

(i) asiguratul/contractantul/beneficiarul are dreptul de răscumpărare a poliței de asigurare pentru obținerea sumelor economisite sau de accelerarea încasării sumelor convenite la scadență;

(ii) răscumpărarea poliței de asigurare, respectiv accelerarea încasării sumelor convenite la scadență sunt necesare asigurării stabilității financiare a terților;

(iii) demersurile asiguraților/contractanților/beneficiarilor care acționează individual sau în masă, nu respectă prevederile contractuale în cazul înregistrării de către asigurator a unei situații de criză;

(iv) nu există alte surse de finanțare a pierderilor suferite de asigurați/contractanți/beneficiari.

III. Investiții și împrumuturi acordate

- a. obligațiuni de stat;
- b. obligațiuni corporative;
- c. acțiuni listate;
- d. acțiuni nelistate;
- e. credite pe termen scurt, pe termen lung, cu scadență reziduală;

f. activitate captivă/fronting.

IV. Instrumente derivate

- a. Contracte swap și forward pe rata dobânzii;
- b. Contracte swap și forward pe curs de schimb valutar;
- c. Contracte futures;
- d. Alte instrumente derivate, indici financiari sau indicatori financiari, care pot fi decontate fizic ori în fonduri bănești, etc.

V. Reasigurare

- a. Contracte facultative sau tratate de reasigurare;
- b. Coasigurare;
- c. Tratatate de reasigurare proporționale: cotă parte sau surplus;
- d. Tratatate de reasigurare neproporționale: excedent de daună;
- e. Reasigurare financiară.